

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jana Dvořáka a soudců JUDr. Petry Venclové, Ph.D. a JUDr. Aleše Korejtky v právní věci žalobce: **KOBERCE BRENO, spol. s.r.o., IČ 25609866, se sídlem Antala Staška 1071, Praha 140 00**, zastoupen: JUDr. Ladislav Břeský, advokát, se sídlem Botičská 1936/4, Praha 128 00, proti žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje, se sídlem Komenského nám. 125, 532 11 Pardubice**, v řízení o žalobě proti rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje ze dne 27.10.2014, č.j. KrÚ 67987/2014/ODSH/8,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení a žalovanému se toto právo **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se včasnou žalobou domáhal soudního přezkumu v záhlaví tohoto rozsudku označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto odvolání a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Litomyšl ze dne 15.7.2014, č.j. MěÚ Litomyšl 19741/2014, podle něhož se žalobce jako provozovatel vozidla zn. VW, reg. zn. „X“, dopustil správního deliktu podle ust. § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, v platném znění (dále jen „*zákon o silničním provozu*“), a to tak, že nezajistil, aby při užití výše

uvedeného vozidla na pozemních komunikacích byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovených zákonem o silničním provozu, k čemuž došlo tak, že dne 10.3.2014 v 11:10 hod. na Smetanově náměstí v Litomyšli, u domu čp. 66, nebylo uhrazeno parkovné za stání vozidla, čímž se nezjištěný řidič dopustil přestupku podle ust. § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, neboť porušil ust. § 4 písm. c) zákona o silničním provozu. Za tento správní delikt byla žalobci uložena pokuta ve výši 1.500 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1.000 Kč. Žalobce po popisu obsahu žalovaného rozhodnutí a správního orgánu prvního stupně uvedl žalobní body v části III. žaloby, ve kterých jsou obsaženy následující námitky proti žalovanému rozhodnutí:

Předně žalobce namítl, že rozhodnutí Městského úřadu v Litomyšli jako správního orgánu prvního stupně je nepřezkoumatelné, když ve výroku chybí konstatování, jaké dopravní značení zaplacení parkovného v daném místě ukládá nebo z čeho správní orgán vyvozuje povinnost v daném místě parkovné hradit. Poté žalobce brojil proti postupu správního orgánu prvního stupně, když ten věc odložil a nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, přestože žalobce osobu řidiče vozidla identifikoval (řidičem vozidla byl údajně T.H.), tento řidič pouze využil svého práva a odepřel podat vysvětlení, to však nebránilo tomu, aby městský úřad zahájil správní řízení proti této osobě. Nezakládá se tak na pravdě, že nebyly zjištěny skutečnosti odůvodňující zahájení řízení vůči určité osobě, jak je obsaženo v rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Jediným krokem ke zjištění pachatele přestupku byla výzva správního orgánu prvního stupně k podání vysvětlení zasláná uvedenému panu T.H., kterého žalobce jako provozovatel vozidla označil za řidiče. Nedostatečně provedené šetření přestupku ze strany správního orgánu je v rozporu se základními zásady správního řízení a mělo být v konečném důsledku znamenat neprojednatelnost správního deliktu, protože pro projednání správního orgánu nebyly splněny podmínky podle ust. § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu. Správní orgán nebyl oprávněn přenášet důkazní břemeno na provozovatele vozidla. Nemůže automaticky platit, že každá odložená přestupková věc či zastavené přestupkové řízení bude znamenat bez dalšího splnění podmínky pro projednávání správního deliktu dle ust. § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu a „*pokud by to snad doslovným výkladem ze zákonné textace § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, vyplývalo, je zřejmé, že takové zákonné ustanovení by nutně bylo protiústavní a bylo by na místě jej zrušit.*“ Žalobce pak v další části žaloby pokračoval ve své kritice, když se zabýval neústavností celé konstrukce „*správního deliktu dle ust § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb.* Poukázal zejména na to, že je „*tu zákonodárcem fakticky činěn nátlak na prolomení zásady možnosti odepření výpovědi*“ (sebeobviňování či obviňování osob blízkých). V této souvislosti poukázal na Listinu základních práv a svobod, na ust. § 137 odst. 1 správního řádu a závěrem poukázal na „*vágnost*“ zákonné formulace cit. ust. zákona o silničním provozu a opětovně na jeho protiústavnost. Dále poukázal na to, že určená částka - pokuta, je příjmem té obce, k jejíž úhradě obecní úřad vyzval provozovatele vozidla, obce jsou tak za přestupky „*finančně zainteresovány*“. Existuje tak důvodná obava o nestrannosti jejich postupu při zjišťování a projednávání přestupku. Rovněž se žalobce „*domnívá*“, že ust. § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu, podle něhož má provozovatel vozidla povinnost zajistit, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu, je fakticky neproveditelné, zákonodárce by se měl zamyslet nad otázkou, jak má provozovatel vozidla

toto zákonné ustanovení provést. V praxi není fakticky možné, aby provozovatel vozidla mohl kdykoliv zajistit, že řidič povinnosti řidiče a pravidla provozu neporuší. Žalobce navrhl, aby soud žalované rozhodnutí zrušil a věc byla vrácena žalovanému k dalšímu řízení.

Předně je nutné zdůraznit, že podle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále jen „s.ř.s.“), soud přezkouvává napadené výroky žalovaného rozhodnutí v mezích žalobních bodů. V řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu tedy platí dispoziční zásada. Rozsah přezkumu žalobou napadeného správního rozhodnutí je ve správním soudnictví vymezen žalobními body, jimiž žalobce konkretizuje svá tvrzení ve vztahu k namítanému porušení zákona. Z tohoto důvodu obsah a kvalita žaloby v podstatě předurčuje obsah a kvalitu rozhodnutí soudu (k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 Afs 104/2004 – 54, z poslední doby např. rozsudek téhož soudu ze dne 18. 7. 2013, č. j. 9 Afs 35/2012 – 42, oba dostupné na www.nssoud.cz). Žalobce je povinen uvést žalobní námítky v žalobě, soud se nemůže spokojit s odkazem na podání účastníka, které učinil ve správním řízení, např. odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně (srov. rozsudek NSS ze dne 28.5.2003, č.j. 5 A 27/2000-49). Uvedení konkrétních žalobních námitek nelze nahradit zopakováním námitek uplatněných v odvolání, či snad pouhým odkazem na takové podání (srov. rozsudek NSS ze dne 22.1.2007, č.j. 8 Afs 55/2005-74, dále i srov. rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 17.2.1995, č.j. 6 A 15/94 39, SP č. 136). Jestliže žalobce v žalobě vytkne napadenému správnímu rozhodnutí vady jen v obecné rovině, aniž by poukázal na zcela konkrétní skutečnosti, v nichž spatřuje pochybení, je zcela dostatečné, pokud se k takto obecným námitkám vyjádří krajský soud jen v obecné rovině. Soud není povinen ani oprávněn za žalobce domýšlet, jakými konkrétními kroky mělo dojít k porušení žalobcem namítaných právních ustanovení, z jakých konkrétních důvodů pokládá žalobce žalované rozhodnutí za nesrozumitelné a neřádně odůvodněné, jaké zákonné podmínky nebyly splněny pro prodloužení zajištění a jaké konkrétní skutečnosti svědčí o neoprávněném zásahu do žalobcova práva na osobní svobodu. V tomto ohledu soud poukazuje na rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 24.8.2010 č.j. 4 As 3/2008-78, v němž je mimo jiné uvedeno: „*Smyslem uvedení žalobních bodů (§ 71 odst. 1 písm. d) s.ř.s.) je jednoznačné ustanovení rámce požadovaného soudního přezkumu ve lhůtě zákonem stanovené k podání žaloby. Zákonný požadavek je proto naplněn i jen zcela obecným a stručným, nicméně srozumitelným a jednoznačným, vymezením skutkových a právních důvodů tvrzené nezákonnosti nebo procesních vad správního aktu tak, aby bylo zřejmé, v jaké části a z jakých hledisek se má soud věci zabývat.....míra precizace žalobních bodů do značné míry určuje i to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod, byť i vyhovující, obecnější, tím obecněji k němu může správní soud přistoupit a posuzovat jej. Není naprosto namístě, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci žalobcova advokáta.*“

Není totiž úkolem soudů ve správním soudnictví, aby nahrazovaly činnost žalobce při formulaci žalobních námitek a samy je dotvářely. Přezkoumá-li soud žalobou napadené rozhodnutí nad rámec žalobních bodů, překročí rámec přezkumné činnosti vymezený v § 75 odst. 2 s.ř.s., přičemž Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“) již v minulosti vyslovil, že „*jinou vadou řízení před soudem*“ s vlivem na zákonnost rozhodnutí o věci samé je, pokud krajský soud přezkoumá a poté zruší žalobou napadené správní rozhodnutí z důvodu, který

nebyl žalobcem uplatněn jako žalobní bod. Takový postup krajského soudu je nejen popřením dispoziční zásady, kterou je ovládáno správní soudnictví, ale znamená i zásah do principu rovnosti účastníků řízení, neboť jim odnímá právo vyjádřit se ke skutkovým a právním otázkám, které vzal soud za určující pro své zrušující rozhodnutí (srov. např. rozsudek NSS ze dne 14.2.2008, č.j. 7Afs 216/2006-63). Určitý průlom do dispoziční zásady ovládající správní soudnictví představuje povinnost soudu vyslovit rozsudkem nicotnost přezkoumávaného správního rozhodnutí bez návrhu (§ 76 odst. 2 s.ř.s.) a povinnost soudu zrušit napadené rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, přičemž tato povinnost připadá v úvahu jen v případě, kdy tato vada brání přezkoumání žalovaného rozhodnutí v mezích žalobních bodů (srov. např. rozsudek NSS ze dne 12.12.2003, č.j. 2Ads 33/2003-78, a zejména usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 8.3.2011, č.j. 7 Azs 79/2009-84). Další případy týkající se možnosti tohoto průlomu stanovila judikatura jen v určitých, specifických věcech (např. prekluze v daňovém řízení, zánik odpovědnosti za přestupek uplynutím zákonné lhůty, uplatnění zásady *ne bis in idem*, aplikace zásady „*non-refoulement*“, aplikace právního předpisu či ustanovení, které na věc nedopadají – avšak to jen při splnění předpokladů stanovených v judikatu NSS ze dne 28.7.2009, č.j. 8 Afs 51/2007-87, v bezpečnostním řízení týkajícím se utajovaných informací – srov. rozsudek NSS ze dne 25.11.2011, č.j. 7 As 31/2011-101). Rozšířený senát NSS v usnesení ze dne 8.3.2011, č.j. 7 Azs 79/2009-84, dále judikoval, že krajský soud je oprávněn dále zrušit rozhodnutí správního orgánu pro vady řízení uvedené v § 76 odst. 1 s.ř.s., tj. *ex officio*, v případě, pokud tyto vady brání přezkoumání rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, byť je žalobce výslovně v žalobě nenamítl (tj. jedná se o případy, kdy rozhodnutí není schopno přezkumu z hlediska žalobních námitek, přičemž tato vadnost a nemožnost podrobit rozhodnutí zkoumání musí být zjevná buď ze spisu či z jeho absence nebo z rozhodnutí samotného, pokud bude postrádat srozumitelnost či důvody v takové míře, že vylučuje zkoumání důvodnosti žaloby, anebo ji soud sezná na základě jiných rozhodných skutečností, jež se dostanou do jeho sféry). Konečně, dle názoru krajského soudu, výjimkou z této zásady bude i případ, kdy se bude jednat o porušení hmotněprávního ustanovení Listiny základních práv a svobod ze strany správního orgánu, které nebude předmětem žalobních námitek. Důvodem pro tuto výjimku je skutečnost, že ust. § 75 odst. 2 s.ř.s. představuje normu procesněprávní, a pokud se bude jednat o porušení hmotněprávního ustanovení Listiny základních práv a svobod, tak je třeba připomenout, že smysl procesních norem spočívá ve vytváření mechanismů k ochraně hmotného práva. Procesní normy nelze vnímat jako samoučelné, a tím spíše nemohou představovat překážku pro aplikaci ústavně zaručené hmotněprávní normy. Proto může v takovém případě krajský soud aplikovat hmotněprávní ustanovení Listiny základních práv a svobod i za situace, kdy žalobce tuto námitku v žalobě vůbec neuplatnil (podle rozsudku NSS ze dne 13. 6. 2008, sp.zn. 2 As 9/2008, který sice se vztahoval ke kasační stížnosti, ale lze jej argumentum a simili aplikovat i v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, neboť základní úvaha aplikovaná v tomto případě je použitelná i v tomto řízení).

Na tomto místě soud považuje za vhodné připomenout, že ačkoliv je povinností orgánů veřejné moci svá rozhodnutí řádně odůvodnit, nelze tuto povinnost interpretovat jako požadavek detailní odpovědi na každou námitku (ve vztahu k soudům srov. např. odst. 61 rozsudku Evropského soudu pro lidská práva ve věci *Van de Hurk v. Nizozemí*). Nadto je třeba si uvědomit, že orgán veřejné moci na určitou námitku může reagovat i tak, že

v odůvodnění svého rozhodnutí prezentuje od názoru žalobce odlišný názor, který přesvědčivě zdůvodní. Tím se s námitkami účastníka řízení vždy - minimálně implicitně - vypořádá. Nelze proto bez dalšího uzavřít, že absence odpovědi na ten či onen argument žalobce v odůvodnění žalovaného rozhodnutí (či rozhodnutí soudu) způsobuje nezákonnost rozhodnutí či dokonce jeho nepřezkoumatelnost. Takovýto přístup by totiž mohl vést zejména u velmi obsáhlých podání až k absurdním důsledkům a k porušení zásady efektivity a hospodárnosti řízení. Podstatné je, aby se správní orgán (či následně správní soud) vypořádal se všemi základními námitkami účastníka řízení (srov. k tomuto odstavci rozsudek NSS ze dne 22.10.2014, č.j. 6 Ads 237/2014-9 a dále např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9Afs 70/2008 – 13).

Zároveň je nutné dodat, že rozsah reakce soudu na konkrétní námitky je co do šíře odůvodnění spjat s otázkou hledání míry (proto zpravidla postačuje, jsou-li vypořádány alespoň základní námitky účastníka řízení /srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9Afs 70/2008 – 13, dostupný na www.nssoud.cz/), případně (za podmínek tomu přiměřeného kontextu) i s akceptací odpovědi implicitní (což připouští i Ústavní soud – srov. např. usnesení ze dne 18. 11. 2011, sp. zn. II. ÚS 2774/09 /odstavec 4 odůvodnění/, usnesení ze dne 11. 3. 2010, sp. zn. II. ÚS 609/10 /odstavec 5 odůvodnění/, usnesení ze dne 7. 5. 2009, II. ÚS 515/09 /odstavec 6 odůvodnění/, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2011, č. j. 4 Ads 58/2011 – 72, dostupný na www.nssoud.cz atd.) - tzn., že na určitou námitku lze reagovat i (např.) tak, že v odůvodnění svého rozhodnutí soud prezentuje od názoru žalobce odlišný názor, který přesvědčivě zdůvodní tak, že toto zdůvodnění poskytuje dostatečnou oporu výroku rozhodnutí. Ústavní soud v této souvislosti konstatoval: „[n]ení porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná“ (srov. nález ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, bod 68; srov. obdobně též rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2013, č. j. 8 Afs 41/2012 - 50, bod 21, nebo ze dne 6. 6. 2013, č. j. 1 Afs 44/2013 - 30, bod 41, popř. ze dne 3. 7. 2013, č. j. 1 As 17/2013 – 50, bod 17). Ostatně i Ústavní soud v případě, že námitky stěžovatelů nejsou způsobilé změnit výrok rozhodnutí, tyto nevypořádává (srov. např. bod 24. nálezu 28. 5. 2009, sp. zn. II. ÚS 2029/08; Ústavní soud zde uvedl: „Ústavní soud se nezabýval dalšími námitkami stěžovatelky, protože by rozhodnutí o nich nebylo způsobilé změnit výrok.“), neboť si je plně vědom toho, že požadavky kladené na orgány veřejné moci - pokud jde o detailnost a rozsah vypořádání se s námitkami adresátů jejich aktů - nesmí být přemrštěné. Takové přehnané požadavky by byly výrazem přepjatého formalismu, který by ohrožoval funkčnost těchto orgánů, především pak jejich schopnost efektivně (zejména v přiměřené době a v odpovídajícím rozsahu) plnit zákonem jim uložené úkoly.

K tomu lze ještě uvést, že povinnost posoudit všechny žalobní námitky neznamená, že krajský soud je povinen reagovat na každou dílčí argumentaci a tu obsáhle vyvrátit, když jeho úkolem je vypořádat se s obsahem a smyslem žalobní argumentace (srov. rozsudek NSS ze dne 3.4.2014, č.j. 7 As 126/2013-19). Anebo jak uvedl NSS v rozsudku ze dne 24.4.2014, č.j. 7 Afs 85/2013, který lze aplikovat nejen na odůvodnění rozsudku soudu, ale analogicky a logicky i na odůvodnění rozhodnutí správních orgánů:

„...přestože je třeba z hlediska ústavních principů důsledně trvat na povinnosti dostatečného odůvodnění rozhodnutí, nemůže být tato povinnost chápána dogmaticky. Rozsah této povinnosti se totiž může měnit podle povahy rozhodnutí a musí být posuzován s ohledem na okolnosti každého jednotlivého případu. Podstatné podle názoru Nejvyššího správního soudu je, aby se správní soud ve svém rozhodnutí vypořádal se všemi stěžejními námitkami účastníka řízení, což může v některých případech konzumovat i vypořádání některých dílčích a souvisejících námitek. Absence výslovného posouzení dílčí žalobní námitky, která souvisela s námitkami stěžejními, za situace, kdy městský soud v odůvodnění napadeného rozsudku dospěl k věcně správnému závěru, že stěžovatel neunesl v daňovém řízení důkazní břemeno, neboť důkazy jím předložené neprokázaly u sporných obchodních případů splnění podmínek pro uplatnění nároku na odpočet DPH, nezpůsobuje jeho nepřezkoumatelnost. V této souvislosti lze odkázat např. na nález Ústavního soudu ze dne 21. 12. 2004, sp. zn. II. ÚS 67/04, v němž bylo zdůrazněno, že z hlediska splnění náležitostí rozhodnutí není povinností soudu se v jeho odůvodnění speciálně vyjadřovat ke všem jednotlivým argumentům účastníka podporujícím jeho konkrétní a z hlediska sporu pouze dílčí tvrzení, pokud stanovisko k nim jednoznačně a logicky vyplývá ze soudem učiněných závěrů.“

Dále platí, že samu okolnost, že soud nepřisvědčil argumentaci účastníka řízení, nelze bez dalšího považovat za porušení jeho práv. Právo na spravedlivý proces nelze vykládat tak, že jde o právo jednotlivce na vyhovění jeho návrhu či na rozhodnutí v jeho prospěch (srov. např. usnesení Ústavního soudu ze dne 20. 10. 2011, sp. zn. III. ÚS 2773/11, dostupné /stejně jako další níže citovaná rozhodnutí Ústavního soudu/ na <http://nalus.usoud.cz>).

Soud dodává, že není smyslem soudního přezkumu stále dokola podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto se může soud v případech shody mezi názorem soudu a odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 – 130 publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS, či rozsudky téhož soudu ze dne 2. 7. 2007, č. j. 4 As 11/2006-86, a ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012 – 47, všechny dostupné na www.nssoud.cz).

Krajský soud se tedy ve smyslu zmíněné judikatury nejprve zabýval otázkou, zda existuje některá z výše zmíněných výjimek ve vztahu k aplikaci dispoziční zásady, tj. zda je dán důvod pro to, aby soud aplikoval některou z výše uvedených výjimek. V této souvislosti dospěl krajský soud k závěru, že žalované rozhodnutí netrpí vadou uvedenou v ust. § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s., žalované rozhodnutí není nicotné (§ 76 odst. 2 s.ř.s.) a rovněž se nejedná o zmíněné další případy průlomu do dispoziční zásady. Proto se krajský soud dále zaměřil na přezkoumání žalovaného rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.).

Žalovaný ve vyjádření k žalobě se neztotožnil s názorem žalobce o nepřezkoumatelnosti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, z něhož vyplývá, že v projednávané věci došlo k přestupku podle zákona o silničním provozu, kterého se měl dopustit blíže nezjištěný řidič tím, že neuhradil parkovné za stání vozidla u domu čp. 66 na Smetanově náměstí v Litomyšli, tyto skutečnosti jsou doloženy podklady založenými ve spisu, žalobce v průběhu řízení nezpochybnil toto protiprávní jednání blíže nezjištěného řidiče. Poté žalovaný popsal celý skutkový stav věci a v případě postupu žalobcem sděleného řidiče (údajného řidiče) T.H. odkázal na rozsudek NSS 3As 7/2014-21 ze dne 11.12.2014.

Postup správních orgánů byl v souladu s platnými právními předpisy i s judikaturou správního soudu problematice objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla, tato objektivní odpovědnost je v souladu s ústavním pořádkem, i dle důvodové zprávy k návrhu zákona, kterým byla objektivní odpovědnost zavedena, bylo vyhodnoceno, že se nejedná o neústavní ustanovení. Žalovaný navrhl, aby žaloba byla zamítnuta.

Ze správního spisu vyplývají následující rozhodné skutečnosti:

Městský úřad Litomyšl jako správní orgán prvního stupně obdržel dne 31.3.2014 od Městské policie Litomyšl oznámení o správním deliktu podle ust. § 125f zákona o silničním provozu, přičemž vyzval žalobce jako provozovatele výše zmíněného vozidla k úhradě částky 500 Kč, když tato výzva byla zaslána žalobci jako provozovateli zmíněného vozidla v souladu s ust. § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu. Současně v této výzvě byl žalobce vyzván ke sdělení údajů o totožnosti řidiče tohoto vozidla. Ve správním spise je založeno oznámení o správním deliktu Městské policie Litomyšl ze dne 28.3.2014, ve kterém je uvedeno, že dne 10.3.2014 v 11:10 hod. na Smetanově náměstí, střední část parkoviště, u čp. 66 v Litomyšli, zjistila hlídka Městské policie Litomyšl, že řidič tohoto vozidla je podezřelý ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu a byl uveden i popis přestupkového jednání zahrnující porušení nařízení města Litomyšl č. 5/2010, kterým se stanoví, že místní komunikace nebo jejich úseky lze v souladu s ust. § 23 odst. 1 písm. a) zákona č. 13/1997, o pozemních komunikacích, užít ke stání silničního motorového vozidla pouze za cenu sjednanou v souladu s cenovými předpisy a úsek je označen dopravní značkou IP 13c. K tomu byla přiložena fotodokumentace a kopie výzvy řidiči tohoto vozidla, kterého hlídka městské policie při zjištění přestupkového jednání nezastihla. Na uvedenou výzvu obdržel správní orgán prvního stupně plnou moc ze dne 31.12.2014, kterou žalobce zmocnil T.H. k zastupování žalobce ve správním řízení a současně i oznámení T.H. ze dne 23.4.2014, ve kterém sděluje, že určenou částku provozovatel vozidla neuhradí, a že v době údajného spáchání dopravního přestupku měl toto vozidla zapůjčeno od žalobce. Správní orgán prvního stupně poté zaslal T.H. výzvu k podání vysvětlení, aby se dostavil dne 27.5.2014 na městský úřad, aby podal nezbytné vysvětlení došlému oznámení o přestupku zahrnujícího neuhrazení parkovného za stání vozidla. Na to reagoval T.H. dopisem ze dne 28.4.2014 tak, že správní orgán prvního stupně sdělil, že „v souladu s ust. § 60 odst. 1; věta druhá, zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, podávat vysvětlení nebudu.“ Zároveň sdělil, že nechť považuje správní orgán tento přípis za podání vysvětlení. Městský úřad Litomyšl pak věc týkající se řízení o zmíněném přestupku záznamem ze dne 5.6.2014 odložil, když dospěl k závěru, že nebyly zjištěny skutečnosti odůvodňující zahájení řízení. Poté správní orgán prvního stupně zahájil správní řízení týkající se zmíněného deliktu a v něm vydal výše zmíněné rozhodnutí, které napadl žalobce odvoláním, o němž rozhodl žalovaný žalovaným rozhodnutím.

Rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a rozhodnutí žalovaného neshledává krajský soud za nepřezkoumatelná. Správní orgán prvního stupně ve výroku rozhodnutí o správním deliktu uvedl, že žalobce se dopustil správního deliktu podle § 125f odst. 1 zákona o provozu na pozemních komunikacích tím, že „jako provozovatel motorového vozidla tovární značky VW RZ „X“, v rozporu s § 10 odst. 3 silničního zákona nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem, neboť dne 10.3.2014 v 11:10 hodin na Smetanově

náměstí v Litomyšli, u domu čp. 66, došlo k neuhrazení parkovného za stání vozidla, čímž se nezjištěný řidič uvedeného vozidla dopustil přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o provozu na pozemních komunikacích, v návaznosti na porušení ustanovení § 4c zákona o provozu na pozemních komunikacích.“ Ve výroku tohoto rozhodnutí je tak dostatečným způsobem uvedeno, o jaké porušení povinnosti řidiče žalobcem provozovaného motorového vozidla výše zmíněného se v dané věci jednalo, tedy bylo dostatečně specifikováno, v čem konkrétně spočívalo protiprávní jednání žalobce, tj. dodržení jaké konkrétní povinnosti řidiče tohoto vozidla ve smyslu ust. § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu žalobce nezajistil. Žalobce v průběhu řízení o správním deliktu a ani v žalobě nezpochybnil, že zmíněná povinnost (tj. uhrazení parkovného za stání vozidla na Smetanově náměstí v Litomyšli, u domu čp. 66) nebyla řidičem tohoto vozidla splněna a v důsledku toho, že žalobce jako provozovatel motorového vozidla nebyl odpovědný za to, že nezajistil dodržení této povinnosti řidiče a pravidel provozu na pozemních komunikacích stanovené zákonem o silničním provozu. K tomu je třeba uvést, že rozhodnutí správního orgánu prvního stupně je rozhodnutím o správním deliktu žalobce jako provozovatele vozidla, nikoliv rozhodnutím o přestupku, kterého by se snad sám dopustil. Z tohoto důvodu správní orgán přirozeně své odůvodnění koncentruje směrem k naplnění podmínek objektivní odpovědnosti provozovatele ve smyslu § 125f zákona o silničním provozu, nikoliv k prokazování viny žalobce ze spáchání přestupku. Objektivní odpovědnost totiž zavinění nevyžaduje, pouze se stanoví liberační důvody, při jejich naplnění se může provozovatel objektivní odpovědnosti zbavit (§ 125f odst. 5 zákona o silničním provozu). Podle názoru krajského soudu rozhodnutí správního orgánu prvního stupně splňuje náležitosti, které na písemné vyhotovení rozhodnutí správních orgánů klade správní řád a spáchaný přestupek, který je východiskem pro následnou objektivní odpovědnost žalobce jako provozovatele vozidla, byl popsán dostatečně určitým způsobem tak, aby nebyl zaměnitelný s jiným přestupkem. Je určen místem, časem, způsobem spáchání, jakož i právní kvalifikací a soud neshledává na takové identifikaci ničeho, co by navazující rozhodnutí žalovaného mělo činit nesrozumitelným nebo neodůvodněným. Obstát nemohla ani námitka týkající se postupu správního orgánu při zjištění pachatele přestupku. Správní orgán prvního stupně postupoval v souladu s platnou právní úpravou, když vyzval žalobce jako provozovatele vozidla k uhrazení částky 500 Kč v souladu s ust. § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu, přičemž umožnil žalobci sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla. Pokud žalobce prostřednictvím svého zástupce (zmocněnce) T.H. tak učinil, nebyl povinen pokračovat „v prošetřování přestupku“ poté, co T.H. odepřel podat správnímu orgánu vysvětlení a věc byl oprávněn odložit. Zmíněný T.H. s odkazem na ust. § 60 odst. 1 věta druhá; zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, odmítl podat vysvětlení.

Podle ust. § 60 odst. 1 zákona o přestupcích, každý je povinen podat správnímu orgánu nezbytné vysvětlení prověření došlého oznámení o přestupku; podání vysvětlení může být odepřeno, jestliže by takovým osobám nebo osobám jím blízkým (§ 68 odst. 4) hrozilo nebezpečí postihu za přestupek, popř. za trestný čin nebo by porušily státní nebo služební tajemství, anebo zákonem výslovně uloženou nebo uznanou povinnost mlčenlivosti.

Z právní úpravy vyplývá, že správní orgán v řízení o zmíněném správním deliktu je povinen učinit nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, když v případě, že nezjistí skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, není povinen řízení o přestupku zahájit a může věc odložit (§ 125f odst. 2 zákona o silničním provozu). Správní orgán v dané

věci tyto nezbytné kroky ve smyslu výše zmíněné zákonné úpravy za účelem zjištění totožnosti řidiče zmíněného vozidla učinil, když jestliže se nepodařilo bezprostředně identifikovat řidiče, resp. též provozovatele vozidla strážníky městské policie při zjištění uvedeného přestupkového jednání přímo na místě spáchání přestupku, tak stěžejní vysvětlení o osobě řidiče a o jeho přestupkovém jednání mohl poskytnout ten, jehož totožnost prostřednictvím zmocněnce T.H. v podání tohoto zmocněnce ze dne 23.4.2014 správnímu orgánu sdělil, když označil sám sebe za řidiče tohoto vozidla, které měl údajně v době spáchání dopravního přestupku zapůjčeno od žalobce. Pokud však tento „údajný“ řidič odmítl podat vysvětlení s odkazem na § 60 odst. 1 zákona o přestupcích, tak tím byla zmařena možnost k tomu, aby správní orgán zahájil řízení o přestupku s touto osobou. I v tomto případě lze podle názoru krajského soudu vycházet ze skutečnosti, že když šetření k osobě konkrétního pachatele přestupku vede správní orgán k závěru, že by jím měl být ten, kterého označil provozovatel vozidla za řidiče nebo osoba, která se sama za něj vydává, avšak tato osoba odmítla podat správnímu orgánu vysvětlení s poukazem na ust. § 60 odst. 1 zákona o přestupcích, tak tím je zmařena možnost vedení řízení o přestupku proti této osobě jako údajnému řidiči zmíněného vozidla, a to tím spíše, když z jiných podkladů nevyplývá věrohodná indicie o tom, že tato osoba skutečně zmíněné vozidlo v době spáchání přestupku řídila. Jestliže výsledek šetření správního orgánu k osobě konkrétního pachatele přestupku podle § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu vede k závěru, že by jím měla být blíže neurčená tzv. osoba blízká řidiče označeného provozovatelem vozidla, přičemž to nezbavuje provozovatele odpovědnosti za správní delikt podle § 125f odst. 1 zmíněného zákona (srov. rozsudek NSS ze dne 11.12.2014, č.j. 3As 7/2014-21), tak podle názoru krajského soudu to platí i pro případ, kdy se jiná osoba zmocněná žalobcem v zastupování ve správním řízení sama prohlásí za údajného řidiče vozidla, avšak odmítne podat vysvětlení s odkazem na § 60 odst. 1 přestupkového zákona, tedy i tato skutečnost nezbavuje žalobce jako provozovatele odpovědnosti za správní delikt podle ust. § 125 odst. 1 zákona o silničním provozu. Uvedenou právní úpravu a postup správního orgánu nepovažuje krajský soud za neústavní. V dané věci je zmíněná právní úprava o objektivní odpovědnosti za tento správní delikt dána veřejným zájmem na ochraně zákonných práv a povinností, které pro provozovatele vozidel vyplývají z norem veřejného práva. Stěžejním úmyslem zákonodárce v případě právní úpravy tohoto správního deliktu bylo postihnout existující a jednoznačně zjištěný protiprávní vztah, který byl způsoben provozem, resp. užíváním vozidla při provozu na pozemních komunikacích a právě proto je zde koncipována odpovědnost provozovatele vozidla jako objektivní a tato působí individuálně preventivně vůči provozovateli vozidla, stejně tak jako „generálně preventivně vůči okolní společnosti, neboť je zřejmé, že zjevně nastala protiprávnost spjatá s užíváním a potažmo provozem vozidla nezůstane postižena bez odpovědnosti konkrétní osoby.“ (srov. rozsudek NSS ze dne 11.12.2014, č.j. 3As 7/2014-21). Naproti tomu vztah provozovatele vozidla a jiného uživatele je soukromoprávním vztahem, který je pak předmětem dohody smluvních stran a záleží na přístupu provozovatele vozidla, v jaké právní formě, za jakých podmínek či zda vůbec přenechá svoji věc – automobil k užívání jiné osobě, tj. zda např. dohodne to, že v případě, že bude muset v důsledku protiprávního jednání osoby, které provozovatel vozidlo zapůjčil, platit nějaké sankce tak, že tento jiný subjekt je povinen provozovateli vozidla nahradit mu způsobenou škodu. Význam uvedené objektivní odpovědnosti za správní delikt nabývá na významu právě tehdy, pokud se postih konkrétního pachatele přestupku ukáže neefektivním v důsledku soukromoprávní úpravy užívacího vztahu vozidla po linii vlastník – uživatel, přičemž stejně tak jako provozovatel vozidla obvykle dbá

na ochranu své majetkové hodnoty, bude též v jeho zájmu, aby při vědomí a povinnostech, které pro něj vyplývají ze zákonné úpravy, působil i na jiné osoby (tzn. zajistil dodržování povinnosti řidiče a pravidel provozu srov. § 125f odst. 1 zákona) ve snaze co nejvíce eliminovat negativní účinky, které mu jako provozovateli mohou vzniknout přímo při užívání jeho vozidla, byť způsobené třetími osobami, v rozporu s veřejnoprávními normami (srov. rozsudek NSS ze dne 11.12.2014, č.j. 3As 7/2014-21). Proto krajský soud neshledává nic neústavního na zmíněném postupu správního orgánu a na samotné platné právní úpravě. Tvrzení žalobce o tom, že „*v praxi není fakticky možné, aby provozovatel vozidla mohl kdykoliv zajistit, že řidič vozidla (ať už půjčeného, pronajatého nebo firemního) povinnosti řidiče a pravidla provozu neporuší*“, je účelové a zavádějící. Naopak provozovatel vozidla má možnost co nejvíce eliminovat negativní účinky, které mu jako provozovateli mohou vzniknout přímo při užívání jeho vozidla, byť způsobené třetími osobami v důsledku přestupkového jednání takových osob, když režim a obsah vztahu provozovatele vozidla a tohoto jiného uživatele závisí na podmínkách dohody splnění smluvních stran. Pokud si žádnou takovou dohodu žalobce s osobami, kterým zapůjčuje svá firemní vozidla, neuzavírá, nelze tuto jeho liknavost v přístupu k ochraně vlastních práv přenášet do veřejnoprávních vztahů, když v takovém případě platí zásada, že si každý musí střežit svá práva sám, tím spíše, když žalobce jako provozovatel vozidla si musí být vědom rizika, které na sebe dobrovolně bere tím, že zapůjčuje vozidlo jiným osobám. Pokud by tato jeho objektivní odpovědnost neexistovala, tak by v případě, kdy není zjištěn řidič vozidla, který se přestupku proti pravidlům silničního provozu dopustil, tak by taková situace vedla k ohrožení veřejného zájmu na ochraně pravidel silničního provozu a jejich dodržování, když by neexistovala preventivní funkce postihu za nezajištění plnění povinností řidičů silničního provozu ze strany provozovatelů motorových vozidel.

Protože žaloba nebyla důvodná, musel ji krajský soud namítnout (§ 78 odst. 7 s.ř.s.).

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s., když neúspěšný žalobce neměl právo na náhradu nákladů řízení a úspěšnému žalovanému soud toto právo nepřiznal, když mu žádné náklady podle obsahu spisu nevznikly.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Pardubicích dne 20. května 2015

JUDr. Jan Dvořák v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Vladimíra Píchová